

Lappeenrannan teknillinen yliopisto
Kauppatieteellinen tiedekunta

Matkaraportti
Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet

Jon Söderström
jon.soderstrom@lut.fi

Johdanto

Ruotsi on aina ollut minulle sydäntä lähellä, osin sukutaustani takia ja osin siitä syystä, että olen viettänyt siellä useita kesiä purjehtien. Aina yläasteikäisestä saakka vankka päämääräni on ollut lähteä vaihto-opiskelemaan Ruotsiin, kolmannen opiskeluvuoteni keväällä tästä tavoitteesta tuli totta. Vaihtokohteeksi täsmentyi nopeasti Göteborg, lähinnä vanhempieni suosituksesta, itse en ollut siellä käynyt aiemmin.

Kaupunki

Göteborg on todellinen pieni suuri kaupunki, Helsingissä kasvaneena en voinut kuin ihaila keskusta-alueen idyllistä dynaamisuutta. Tukholma on – joskin suurempi – paljon koppavamman tuntuinen kaupunki. Paikalliset antavatkin selitykseksi sen, että Göteborgilla ei ole pääkaupungin paineita. Väkiluvultaan Göteborg on reilulla 500 000 asukkaallaan Ruotsin toiseksi suurin kaupunki. Göteborg perustettiin 1600-luvun alkupuolella ja se toimi puskurina silloista vihollista, Tanskaa vastaan tuolta ajalta löytyy mm. Skansen Kronan –linnoitus, jonne kiivettyäsi näet koko kaupungin.

Tänä päivänä Göteborg on moderni, eurooppalainen metropoli, joka huokuu kansainvälisyyttä ja on esimerkillisellä tavalla suvaitsevainen. Tyypillinen ruotsalainen on, kuten olemme oppineet ystävällinen, mutta myös jossain määrin pidättyväinen. Vaikka maahanmuuttajat ovat integroituneet huomattavasti Suomea paremmin maahan, kuuli luennoilla luennoitsijoiltakin varsin jyrkkiä kommentteja maahanmuutosta.

Göteborgilainen kadunmies tahi -nainen puhuu melko ymmärrettävää ruotsia ja hyvää englantia. Heidän korostuksensa ruotsia puhuttaessa on hieman haasteellinen pakkoruotsia opiskelleelle aluksi, mutta korva orientoituu siihen nopeasti. Ennen kuin oma ääntäminen ja sanavarasto kohentuu saa kuulla kommentteja kirjakielimäisestä puheasusta, minulla kului myös hetki ennen kuin tajusin, etteivät ruotsalaiset tunne sanaa ”kiva”.

Ilmasto Göteborgissa on mielestäni ihastuttava, tammikuusta eteenpäin alle kymmenenä aamuna maa oli valkoinen, muutoin ilma oli nollan kummankin puolen, muttei häiritsevän kostea. Tämä suosi pyöräilevää luonnettani. Hintataso oli myös ihastuttava, koko kevään 2009 ruotsin kruunu oli varsin heikko euroon nähden ja kun yleinenkin hintataso jää selvästi Suomesta (ainakin Helsingistä), eli siellä varsin mukavasti. Erytymänsä ansaitsee ruoan hinta, joka oli, osin alhaisemman arvonlisäveron, osin terveen kilpailun vuoksi, huomattavasti Suomea edullisempaa. Ainoa mikä ei ollut edullisempaa oli diesel, mutta siitä lisää myöhemmin.

Ennen matkaa sekä saapuminen

Sain tiedon, että minut oli hyväksytty opiskelemaan Göteborgiin Handelsille keväällä 2008. Ensimmäiset paperit sain syksyllä lukuvuoden alkamisen jälkeen ja loput paperit marraskuussa. Kaikille Norek-ohjelman opiskelijoille on taattu asunto joten sitä ei tarvitse stressata. Olin kuullut hyvää Olofshjödistä ja sinne siis hain. Keskustelin SGS Studentbostäderin Anneli Orpanan kanssa muutamaan otteeseen käytännön järjestelyistä, mutta kaikin puolin vaivatonta oli asunnon järjestäminen. Asunnon haun yhteydessä hain ja sain myös autopaikan. Vuokravakuuksia ei tarvinnut maksaa ja asunnossa oli normaali, kuukauden irtisanomisaika.

Lähdin lautalla yli Turusta Tukholmaan ja ajoin sieltä Göteborgiin. Matkaa tuli noin 500 kilometriä ja aikaa taukomieltymyksistä riippuen 5-6 tuntia. Ennen lähtöä kannattaa huomioida asuntotoimiston aukioloajat, Olofshöjdissä toimisto on asuntoalueella, muista paikoista voi joutua matkaamaan pitkällekin. Toimisto oli auki maanantaista perjantaihin 12.00–15.30. Lisäksi kuulin, että virallisena saapumispäivänä vain Erasmus-opiskelijat saivat avaimet, eli kannattaa ottaa selvää etukäteen. Saatuani avaimet asuntooni purin auton ja lähdin Ikeaan, joita on Göteborgissa kaksi. Siellä ja viereisessä marketissa vierähti useampi tunti ja rahaa meni reippaasti. Isoin hankinta on patja, jollain sellainen tosin oli edellisen vuokralaisen jäljiltä, riippuu tuurista etc. Keittiön varustus kannattaa katsastaa ennen hankintoja ja pyrkiä haastattelemaan sen toiminnasta jotain naapurua. Itse ostin keittiötarvikkeita parillakymmenellä eurolla. Siivousvälineitä saa lainata asuntotoimistolta, tämänkin vuoksi kannattaa asua toimistoa lähellä.

Seuraavana päivänä tein omatoimisen kävelylenkin kaupungin ympäri ja illalla oli ensimmäinen get-together, tämä Cafe Olofissa jonne tuli matkaa kämpältäni sata metriä. Siellä solmittiin muutama parhaista ystävyysuhteista koko vaihdon aikana, eli suosittelen olemaan hereillä. Facebook-yhteisöt ovat hyvä tapa pysyä kärryillä asioista, kutsun sain tutoriltani.

Matkavakuutukseni oli vanhastaan jatkuva ja se kattoi ensimmäiset 45 päivää. Göteborgissa, ainoa tapaus johon sitä tarvitsin oli hammaslääkärissä käynti ja onneksi se sattui reissun alkupuolella. Monilla oli pitkiä määräaikaista matkavakuutuksia, mutta ne ovat todella kalliita ja silloinkin niitä voi joutua ”nollaamaan” käymällä Suomessa kesken vaihdon.

Sain prepaid -paketin Tele2:lta ennen vaihtoa ja käytin sitä koko vaihdon ajan. Comviq Amigos maksumallilla puhelut Suomeen lankalinjaan maksavat alle viisi eurosenttiä.

Handels

Ruotsin suurin kauppatieteellinen sijaitsee varsin keskeisellä paikalla Göteborgissa, rakennus on melko pieni, mutta moderni. Luokat ovat auditoriomaisia ja suuri osa on nimetty koulun tukijoiden mukaan. Koululla on oma ravintola, jossa en syönyt kertaakaan. Koulun ympäristö on täynnä hyviä lounaspaikkoja, joista saa täyden aterian 60-70 kruunulla, lisäksi kioskeista saa sämpylöitä yms. Koululla on myös jääkaappeja ja mikroaaltouuneja omia eväitä varten, en koskaan kokeillut tätä vaihtoehtoa. Erona Suomeen Ruotsissa ei tunneta tuorevalmisruokia, vaan kaikki ovat pakasteita, tämä aiheutti akuuttia koti-ikävää yhdelle ystävälleni (joskin hän löysi Saarioisen kinkkukiusausta jostain pikkukaupasta).

Kurssit

The Eastern and middle Europe economic history from Roman Empire to the twentieth century, 7,5 ECTS

Luentoja n. 20 tuntia tiivistähtisesti englanniksi. Luennoitsija vastasi karismaltaan pahvilaatikkoa, mutta oli asiantunteva ja erittäin avulias. Kotitentti joka käsitti viisi, yhden sivun esseetä.

Sustainable Marketing Management, 7,5 ECTS

Todellinen ekoihmisen kurssi. Kummatkin kurssin vetäjät vannoutuneita vihreän liikkeen kannattajia ja valitettavasti tämä heijastui häiritsevät paljon luennoilla, jopa syyllistävästi. Useita vierailijaluennoitsijoita. Kotitentti, joka oli todella laaja ja kadotti osin tarkoituksen mukaisuutensa. Kurssilla tehtiin myös erittäin laaja (kandin mittainen) harjoitus valitusta caseyrityksestä. Aihe ja yritykset tuli löytää itse, mutta ei edellyttänyt yhteydenottoa yritykseen.

Basic Econometrics, 7,5 ECTS

Alkuun ymmärrettävä, mutta nopeasti vaikeutunut ekonometrian kurssi. En käynyt loppuun, enkä pystynyt vaihtamaan pois sillä istuin kurssilla toiselle viikolle. Typerä sääntö, mutta toivottavasti seuraavat oppivat siitä. Vaihtakaa kurssia siis heti, jos se on mielessä.

Modern Scandinavian Economic Experience, 7,5 ECTS

Mielenkiintoinen Skandinavian maita vuosien 1860-1999 väliltä koskeva kurssi. Vajaa kymmenen luentoa, harjoitustyö, esitys ja tentti. Sopivan letkeä aikataulu heti lukukauden alkuun ja tentti asiallinen. Paras käymistäni Handelsin kursseista.

Svenska för utbyttstudenter, nivå intermediate, 7,5 ECTS

Kurssille pääsi tasokokeen kautta, kaiken kaikkiaan 14 henkeä. Lopussa jäljellä n. kymmenen. Kurssin luentoja oli kahdeksan, kolme tuntia kerran viikossa. Kotitehtäviä oli runsaasti ja koko parin sadan sivun kirja käytiin lävitse kurssin aikana, kirja oli paras ruotsinkielen oppikirja jota olen käyttänyt. Useita kirjoitelmia, lisäksi pieni esitys. Paljon parityöskentelyä ja vapaata keskustelua, kurssin opettaja oli hyvä ja tarjosi kahvia säännöllisesti (myös pullaa, ruotsalaisia pääsiäismunia, etc.). Lopussa helppo tentti.

Asuminen

Aiemmin mainitsemani Olofshöjd toimi hyvin tukikohtana. Kaikki on lähellä ja yleensä suurin osa kavereistakin asuu siellä. Ohuiden seinien ja ajattelemattomien naapureiden kanssa on välillä riesaa, mutta kaikesta selviää puhumalla, seinien hakkaamisella ja reservinä häiriötä poistaa vartiointiliike. Jaoin keittiöni seitsemän muun ihmisen kanssa, jokaisella oli oma tila jääkaapissa ja pakastimessa. Pakastinta lukuun ottamatta varsinaista tilajakoa ei ollut, mutta sitä järjestyi järjestämällä. Lukukauteni loppupuolella SGS aloitti kaappien merkitsemisen huoneiden numeroilla joten jatkossa tilaa pitäisi olla kaikille tasapuolisesti. Olofshöjdin lähellä sijaitsee useita kauppoja ja itse alueella yksi pieni sekä pizzeria/baari josta sai asiallista ruokaa ja pystyi katsomaan jalkapalloa yms. Vuokrani oli 3379 kr ja sisälsi kalustevuokran, sähkön ja internetin. Asuntojen kuntoon nähden vuokra oli aika kova, mutta hyvästä sijainnista maksoi sen mielellään.

Liikkuminen

Vaikka saavuin autolla, ostin heti toisella viikolla pyörän, tämä vaaleanpunainen Crescent maksoi läheisessä kierrätyskeskuksessa 350 kruunua. Nimesin pyöräni vaaleanpunaiseksi

kostajaksi, jonka pyörä kosti minulle takapyörän totaalilla hajoamisella. Kunnan kapitalistina ostin uuden. Pyörät ovat käypää valuuttaa ja omasta pääsee helposti eroon, joskus jopa haluamattaan, sillä pyöriä varastetaan paljon. Olofshöjdistä on matkaa Handelsille kolme kilometriä ja omasta mielestä helpoiten matka taittuu kävellen tai pyörällä. Myös bussilla/sporalla pääsee, mutta se vie yhtä kauan kuin kävely. Julkinen liikenne maksaa reilut 300 kruunua kuussa alle 26-vuotiaille. Itse en ostanut minkäänlaista matkakorttia, vaan ostin tarvittaessa puhelimella 10,50 kruunun tekstarilipun, lipun ostaminen kysyy myös omatuntoa, minulta ei tarkastettu kertaakaan lippua.

Omalla autolla ei kannattanut liikkua keskustassa, vaikka Göteborgissa ei ole tietulleja ovat kaikki autopaikat maksullisia vuorokauden ympäri ja parkkipirkoja on joka puolella. Itse ajoin keskimäärin kerran viikossa päätyen syömään Ikeaan lihapullia. Parkkihalli sijaitsee asuntoni lähellä ja maksoi 310 kruunua kuussa, halli oli lukittu. Polttoaine maksaa suurin piirtein saman kuin Suomessa, joskin diesel oli hieman arvokkaampaa.

Vapaa-aika

Göteborgissa riittää nähtävää koko lukuvuodeksi/kaudeksi, suurin osa museoista on maksuttomia alle 26-vuotiaille ja elokuvateattereita löytyy kaksi isompaa. Kävimme myös keilaamassa useaan otteeseen. Ravitsemusliikkeistä voi suositella Excetiä, Notting Hilliä, Rumpun Baria, Loungea ja Heaven 23:sta, viimeistä lukuun ottamatta kaikissa oli hyvä after work, joka tarkoitti joka perjantai lähes ilmasta lämmintä ruokaa. Varsinkin talvikuukausina kannattaa olla jonossa vähintään vartti ennen after workin alkua, lämpimillä keleillä ei jonoa muodostunut samalla tavalla. Museoista suosittelen Aeroseumia, Maritimea ja Volvo Museumia.

Matkustaminen

Göteborgissa on kaksi lentokenttää jotka ovat n. puolen tunnin automatkan päässä keskustasta. Landvetter on isompi ja sinne lentää koneet mm. Suomesta, City Airportille (lausutaan "shitty") lentää halpayhtiöt, isoimpana Ryanair. Itse kävin Lontoossa, Dublinissa ja Glasgow'ssa lentäen. Glasgow'n lennot maksoivat kumpaankin suuntaan yhteensä 6 kruunua veroineen eli tarjouksia kannattaa metsästä.

Kööpenhaminassa kävin autolla, jos Tanskaan mieli autolla, kannattaa mennä yli ehdottomasti Helsingborgista Helsingöhön. Reissu kestää saman ajan, mutta tulee paljon halvemmaksi kuin Juutinrauman sillan ylitys (joka on tosin elämys sinällään). Tanska on maana todella kallis johon kannattaa varautua.

Kotimaan matkailuna kävin Jönköpingissä, jossa sataa aina ja jonka suurin nähtävyys on tulitikkumuseo. Trollhättanissa kävimme pyhiinvaelluksella Saabin synnyinsijoille. Paikkaa voi suositella komean kanavan ja sulkujen vuoksi, matkaan kannattaa lähteä autolla. Saab-museo oli Volvo-museon jälkeen sen sortin rahastus, että olisi suonutkin koko merkin kaatuvan, mutta jos haluat päästä ilmahöylään vihkiytyneiden valikoituun seuraan on se pakko nähdä.

Jälkitunnelmat

Kokonaisuutena vaihto-aika oli uskomattoman hieno kokemus ja rakkaus Göteborgia kohtaan jäi pysyväksi. Vaikka olinkin omasta mielestäni varsin hyvin perehtynyt

ruotsalaiseen sielunmaisemaan, ei vieraan maan tapoja tunne ennen kuin siellä on todella asunut. Alkushokin jälkeen oppi ruotsalaista joustavuutta ja myönteistä elämän asennetta arvostamaan toden teolla. Siellä seestyy pakostakin. Myös valtiolle sakkotuloja tuonut ajotapani mukautui ruotsalaiseen kulttuuriin niin tehokkaasti, että nykyään tšekäläinen liikennekulttuuri on suorastaan pelottava.

Lopuksi täytyy sanoa, että lähtekää, eläkää ja nauttikaa. Vaikka mahdollisuuksia lähteä tulee varmasti myöhemminkin, nuorena sentään toimii lonkat!

Minuun voi ottaa yhteyttä, jos Göteborgiin tai ylipäätensä Ruotsiin lähtemisestä jokin askarruttaa.